

Lovforslag nr. L 204. Fremsat den 24. marts 1999 af miljø- og energiministeren (Svend Auken)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om ændring af lov om planlægning

(Afvikling af de før den 21. oktober 1998 etablerede ulovlige helårsbeboelser i boliger i sommerhusområder)

§ 1

I lov nr. 1022 af 23. december 1998 om ændring af lov om planlægning foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 2, ophæves.
2. Efter § 2 indsættes:

»§ 3.

Stk. 1. Kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation fra forbudet mod anvendelse af en bolig i et sommerhusområde til helårsbeboelse, jf. § 40, stk. 1, i lov om planlægning, til en person, som fra før den 21. oktober 1998 har været registreret i CPR med bopæl i en sådan bolig, og som ikke i henhold til samme lovs §§ 40-41 lovligt har kunnet anvende boligen til helårsbeboelse. En dispensation skal være tidsbegrænset til senest den 31. marts 2004.

Stk. 2. Ansøgning om dispensation efter stk. 1 indgives til kommunalbestyrelsen senest den 30. september 1999. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 skal træffes senest den 31. marts 2000.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan forlænge en dispensation efter stk. 1 til senest den 31. marts 2009. Ansøgning om forlængelse indgives til kommunalbestyrelsen senest et halvt år inden dispensationens udløb. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter 1. pkt. kan tidligst træffes et år inden dispensationens udløb.

Stk. 4. En dispensation efter stk. 1 eller 3 omfatter tillige de medlemmer af indehaverens hus-

stand, som før den 21. oktober 1998 har været registreret i CPR med bopæl i den pågældende bolig, samt børn, der er undergivet en af disse personers eller indehaverens forældremyndighed.

Stk. 5. En dispensation efter stk. 1 eller 3 bortfalder ved fraflytning.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 1 og 3 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 4.

Stk. 1. Kommunalbestyrelsen indsender årligt oplysninger til miljø- og energiministeren om administrationen m.v. af reglerne i §§ 40-41, jf. §§ 51-51 a i lov om planlægning og § 3.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsens forpligtelser efter stk. 1.«

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 1999, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. § 1, nr. 1, træder i kraft den 1. april 2000.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er en opfølgning af lov nr. 1022 af 23. december 1998 om ændring af lov om planlægning (Håndhævelse af forbud mod ny helårsbeboelse i boliger i sommerhusområder m.v.), hvorved reglerne i lovens § 51 a blev indført over for de ulovlige helårsbeboelser, der efter den 20. oktober 1998 bliver registreret i CPR (1998-99, FF 506, 2260, 2412, Tillæg A 1255, 1271, Tillæg B 144, Tillæg C 135).

Formålet med lovforslaget er at sikre håndhævelsen af forbudet i planlovens § 40 mod helårsbeboelse i boliger i sommerhusområder (sommerhuse) ved at give kommunerne mulighed for - over en periode på maksimalt to gange fem år - at gennemføre en afvikling af de ulovlige helårsbeboelser, der er blevet registreret i CPR før den 21. oktober 1998 og har været opretholdt uafbrudt siden.

2. Planlovens §§ 40 og 51 a - baggrund og historik

Baggrunden for forbudet mod helårsbeboelse i sommerhusområder, som har været gældende i over et halvt århundrede, var oprindeligt den arealplanlægning, der blev indledt med især byplanloven i 1938, og som havde til formål at styre byudviklingen med baggrund i en differentieret områdeanvendelse. I medfør af byplanloven og byggeloven blev der fastlagt forbud mod helårsbeboelse i sommerhusområder for at hindre utilsigtet byvækst i områderne. Tilsvarende reguleringer fandtes i privatretlige servitutter.

Det er denne udvikling og disse reguleringer, der udgør grundlaget for den traditionelle, danske sommerhuskultur. Kernen i dette begreb er den almindelige familie, som udover en helårsbolig har et sommerhus til brug i ferier, weekender og højtider/helligdage.

Med by- og landzonenloven fra 1970 blev der foretaget en planlægningsmæssig opdeling af landet i byzoner, sommerhusområder og landzoner. Formålet med zoneopdelingen er at sikre en planmæssig og økonomisk forsvarlig udbygning af byerne og en beskyttelse af landskabet i det åbne land. Den bymæssige udvikling skal finde sted i byzonerne og derved skabe grundlag for en hensigtsmæssig forsyning med offentlig og privat service, tekniske forsyningsanlæg m.v. Zoneinddelingen skal endvidere medvirke til at bevare de rekreative og landskabelige værdier.

Sommerhusområder er således planlagt til rekreative og fritidsmæssige formål og er derfor omfattet af regler, der sikrer, at boligerne i disse områder kun må anvendes i sommerhalvåret og derudover til kortere

ferieophold. Ved at fastholde områderne til disse formål sikres det også, at der ikke opstår et uhensigtsmæssigt pres for at udlægge nye sommerhusområder i landskabeligt værdifulde områder, især ved de ubebyggede kyststrækninger. Den gældende, begrænsede mulighed for anvendelse af sommerhuse i vinterhalvåret sikrer også, at mere sårbare landskabstyper beskyttes mod for hårdt slid.

Bestemmelser om forbud mod helårsbeboelse i sommerhusområder, svarende til planlovens § 40, fandtes i de tidligere bygnings- og byplanvedtægter, der var planer med et geografisk anvendelsesområde.

I 1975 blev forbudet mod helårsbeboelse i sommerhusområder ændret til en generel lovregulering og indsat i lov om sommerhuse og camping m.v. (sommerhusloven) med virkning fra den 1. februar 1977. Årsagen til denne lovændring var, at anvendelsesbestemmelserne i kommunernes bygningsvedtægter bortfaldt ved kommuneplanlovens ikrafttrædelse.

På baggrund af en henvendelse fra 6 nordsjællandske kommuner i 1979 om problemerne med helårsbeboelse i sommerhusområder blev der i 1980 nedsat et "sommerhusudvalg", som fik til opgave at gennemgå de lovbestemmelser, som forbyder helårsbeboelse i sommerhusområder, og som giver hjemmel for håndhævelse af disse forbud. Udvalget afgav i 1981 betænkning nr. 938 om helårsbeboelse i sommerhusområder og kom deri med en række forslag til en opstramning af lovgivningen.

Dette førte til en lovændring i 1983. Bestemmelsen om helårsbeboelse i sommerhusområder fik herefter en ordlyd, der mere svarede til de tidligere gældende bygnings- og byplanvedtægter. Lovændringen indebar tillige, at administrationen af reglerne om forbud mod helårsbeboelse blev overført fra ministeriet til kommunalbestyrelsen, der efter visse ret snævret retningslinier kunne give dispensation fra forbudet mod helårsbeboelse. Der blev også indført regler om tilsyn og straf for overtrædelse af forbudet.

Til lovændringen i 1983 var endvidere knyttet en "amnestiordning", som havde til formål én gang for alle at gøre op med ulovlig helårsbeboelse i sommerhuse. Ordningen gik ud på, at personer, som boede ulovligt i sommerhus ved lovforslagets fremsættelse (10. februar 1983), kunne søge kommunalbestyrelsen om dispensation til fortsat helårsbeboelse. Ordningen indeholdt ikke nogen sondring mellem personer, hvis ulovlige bopæl i sommerhus var hhv. ikke var registreret i CPR. På daværende tidspunkt blev antallet af ulovligt boede sommerhuse anslået til ikke under

3.000 på landsplan, heraf langt de fleste i Nordsjælland. Ved indførelsen af "amnestiordningen" blev det forudsat, at der ved behandlingen af sagerne skulle være tale om lempelig administration, og at mennesskelige hensyn skulle veje tungt ved afgørelsen af sagerne.

En efterfølgende undersøgelse viser, at kommunerne generelt har udvist den forudsatte imødekommenhed over for personer, der boede ulovligt i deres sommerhus den 10. februar 1983. I ca. 3.100 tilfælde blev der således meddelt personlig dispensation til helårsbeboelse. I de kommuner, hvor der var mange ulovlige helårsbeboelser, blev der meddelt dispensation til stort set alle ansøgere.

I forbindelse med gennemførelsen af planloven i 1991 blev bestemmelsen om forbud mod helårsbeboelse i sommerhusområder, bortset fra nogle ændringer af redaktionel karakter, videreført uændret i planlovens § 40.

Ved cirkulæreskrivelse af 8. marts 1994 til kommunerne, politiet og anklagemyndigheden udsendte Justitsministeriet en vejledning om håndhævelse af forbudet mod helårsbeboelse i sommerhuse. Vejledningen er udarbejdet af Indenrigs-, Justits-, Miljø- og Socialministeriet i fællesskab og indeholder bl.a. anvisninger på, hvordan tilsynsvirksomheden kan udøves, og en beskrivelse af kommunernes sanktionsmuligheder og muligheder for at videregive oplysninger til politiet i forbindelse med en politianmeldelse.

I forlængelse heraf udsendte Skov- og Naturstyrelsen den 20. marts 1996 et informationsbrev om sommerhusreglerne til samtlige amtsråd og kommunalbestyrelser. I den forbindelse blev opmærksomheden henledt på kommunalbestyrelsernes tilsynsforpligtelse i relation til forbudet mod helårsbeboelse i sommerhuse.

Ved breve af 25. november 1997 og 29. juni 1998 fik Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg tilsendt miljø- og energiministerens redegørelse om planlovens § 40. Redegørelsen består af en første del af 14. november 1997 og en anden del af 16. juni 1998.

Ved lov nr. 1022 af 23. december 1998, der er baseret på anden del af redegørelsen om planlovens § 40, blev håndhævselsesreglerne i planlovens § 51 a indført. Disse regler er et supplement til de generelle, fortsat gældende tilsynsregler i planlovens § 51.

Formålet med reglerne i planlovens § 51 a er med virkning fra den 21. oktober 1998 at effektivisere kommunernes håndhævelse af forbudet i planlovens § 40 mod ny helårsbeboelse i sommerhuse. Reglerne i planlovens § 51 a går i korthed ud på, at kommunalbestyrelsen skal påbyde enhver, som efter den 20. oktober 1998 etablerer ulovlig bopæl i et sommerhus i vinterhalvåret - d.v.s. personer, som den 21. oktober 1998 eller senere bliver registreret i CPR med bopæl i et sommerhus i vinterhalvåret uden ret til at benytte sommerhuset til helårsbeboelse efter reglerne i planlovens §§ 40-41 - at fraflytte sommerhuset inden 14 dage og dokumentere fraflytningen over for kommunalbestyrelsen. Efterkommes et sådant flyttepåbud ikke, skal kommunalbestyrelsen følge op med politian-

meldelse og administrative tvangsbøder. Med den i planlovens § 51 a indeholdte skærpeelse og konkretisering af de kommunale tilsyns- og håndhævselsesforpligtelser i relation til forbudet mod helårsbeboelse i sommerhuse er også sikret den klarhed, der er påkrævet, hvis de kommunale tilsynsmyndigheder (tilsynsrådene) skal kunne iværksætte sanktioner efter lov om kommunernes styrelse over for kommunalbestyrelser, der måtte tilsidesætte forpligtelserne.

Med skrivelse af 23. december 1998 til samtlige kommunalbestyrelser, tilsynsråd og politimestre orienterede Skov- og Naturstyrelsen om planlovens § 51 a, herunder om hvorledes kommunalbestyrelsen skal forholde sig m.h.t. flyttepåbud, registrering af flyttepåbud i CPR, politianmeldelser, tvangsbøder og klager m.v. Skov- og Naturstyrelsen oplyste, at der på et senere tidspunkt ville blive indhentet oplysninger om administrationen af reglerne i planlovens § 51 a. Miljø- og energiministeren oversendte skrivelsen af 23. december 1998 til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 11. januar 1999.

Den 14. januar 1999 bad Skov- og Naturstyrelsen de 9 mest berørte kommuner (Bramsnæs, Dragsholm, Ebeltoft, Frederiksværk, Græsted-Gilleleje, Helsingør, Jægerspris, Vallø og Århus) om nærmere oplysninger om registrerede (i CPR) indflytninger på sommerhusadresser fra den 21. oktober 1998 og tre måneder frem. Ifølge kommunernes oplysninger var i alt ca. 470 personer i den nævnte periode flyttet i sommerhus i en af de 9 kommuner. 7 af 9 kommuner havde rettidigt (senest den 15. januar 1999) meddelt flyttepåbud, idet dog én af disse 7 kommuner havde stillet et mindre antal sager i bero på nærmere undersøgelser. 2 kommuner havde ikke meddelt flyttepåbud endnu. Disse oplysninger tilgik Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg i forbindelse med miljø- og energiministerens besvarelse af samrådsspørgsmålene AC, AD og AE den 28. januar 1999.

Med skrivelse af 21. januar 1999 til Frederiksværk Kommune (med kopi til alle øvrige kommuner m.fl.) præciserede Skov- og Naturstyrelsen, at kommunalbestyrelsen er forpligtet til at meddele flyttepåbud efter planlovens § 51 a til enhver, som efter den 20. oktober 1998 flytter ind hos en ulovlig helårsbeboer, bortset fra børn undergivet helårsbeboerens forældremyndighed.

Ovennævnte 9 kommuner blev med Skov- og Naturstyrelsen skrivelse af 3. februar 1999 anmodet om en status pr. 18. februar 1999 for administrationen af reglerne i planlovens § 51 a. Det fremgår heraf, at der i den sidste måned af status-perioden kun er sket ca. 50 indflytninger på sommerhusadresser, hvilket er et markant fald i forhold til de første 3 måneder.

Ifølge kommunerne var der meddelt i alt ca. 330 flyttepåbud. Ca. 230 personer var flyttet, og der var indgivet politianmeldelse og pålagt tvangsbøder i ca. 125 sager.

Siden vedtagelsen af planloven i 1991 har spørgsmålet om behovet for regler om anvendelse af sommerhuse været til behandling i Folketinget tre gange: første gang i forbindelse med lovforslag nr. L 256, fremsat den 3. maj 1994 (1993-94, FF 10386, 11458,

Tillæg A 8783); dernæst i forbindelse med beslutningsforslag nr. B 44, fremsat den 15. november 1995 (1995-96, FF 922, 3136, Tillæg A 2054); senest fremsatte Fremskridtspartiet den 3. april 1998 forslag til ændring af planloven med henblik på ophævelse af lovens §§ 40 og 41 (L 51) (1997-98, 2. saml., FF 1148, 2099, 2134, Tillæg A 1405, 1408, Tillæg B 219), hvilket alene blev støttet af Fremskridtspartiet og Dansk Folkeparti.

3. AKF's rapport fra 1999 om ulovlig helårsbeboelse i sommerhuse

Amternes og Kommunernes Forskningsinstitut (AKF) har efter anmodning fra Skov- og Naturstyrelsen gennemført en socioøkonomisk undersøgelse af beboerne i de ulovligt helårsbeboede sommerhuse. Undersøgelsen omhandler alene sommerhuse, som ifølge CPR er beboet af en eller flere personer. Undersøgelsen er publiceret i rapporten *Helårsbeboelse i sommerhuse (AKF Forlaget, januar 1999)*, som miljø- og energiministeren den 14. januar 1999 har oversendt til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Ifølge rapporten ligger antallet af ulovligt helårsbeboede sommerhuse pr. 1. januar 1999 "nok omkring 9.000". Halvdelen af de ulovlige helårsbeboelser findes samlet i fem sommerhuskommuner nord-nordvest for København, hvoraf Græsted-Gilleleje Kommune har det største antal ulovligt beboede huse.

21% af de ulovligt beboede sommerhuse bebos ikke af ejeren, men er udlejet/udlånt til andre.

Gennemgående har beboerne i de ulovligt beboede sommerhuse en klart svagere tilknytning til kommunen end kommunens øvrige indbyggere. Størstedelen af de beskæftigede i de ulovligt beboede sommerhuse er således pendlere, som har deres arbejdsplads i en anden kommune. I særdeleshed i de store sommerhusområder med omfattende ulovlig helårsbeboelse, som ligger i pendlingsafstand til hovedstaden, er pendlingen helt dominerende.

Beboerne i de ulovligt beboede sommerhuse har på den anden side en relativt stærk tilknytning til det offentlige velfærdssystem. I de seks kommuner med flest registrerede ulovligt beboede sommerhuse er relativt klart flere husstande - når bortses fra husstande, hvor der modtages folkepension - registreret som modtagere af sociale indkomsterstøttende ydelser, end hvad tilfældet er blandt de øvrige husstande i disse kommuner.

Retten efter planlovens § 41 ("pensionistreglen") for pensionister til at benytte deres sommerhus til helårsbeboelse, når de har ejet det i otte år, bidrager i sig selv til, at alderssammenhængen blandt beboerne i de ulovligt beboede sommerhuse har en særlig profil med kun få ældre. Alderssammensætningen blandt beboerne i disse sommerhuse er i øvrigt også bemærkelsesværdig derved, at der findes relativt få børn samtidig med, at gruppen af yngre og midaldrende personer vejer relativt tungt.

Husstandene i de ulovligt beboede sommerhuse har indkomster, som ligger betydeligt under indkomstniveauet blandt de øvrige beboere i de pågældende kom-

muner. Det kan ses i forbindelse med to bagvedliggende forhold:

For det første er det en særlig stor andel af husstandene i de ulovligt beboede sommerhuse, som består af en enlig beboer.

For det andet findes en særlig erhvervs sammensætning blandt de erhvervs mæssigt beskæftigede beboere i de ulovligt beboede sommerhuse. Gruppen af såkaldte "øvrige lønmodtagere" er dominerende, hvormod der blandt de øvrige erhvervs mæssigt beskæftigede i de pågældende kommuner findes flere lønmodtagere på højeste og mellemniveau.

Rapporten belyser konsekvenserne af at bringe de nuværende ulovlige helårsbeboelser til ophør - med særlig vægt på betydningen af en overgangsperiode i forbindelse med en afvikling af beboelserne.

Det viser sig ifølge rapporten, at i det mindste en del af beboerne i de ulovligt helårsbeboede sommerhuse har en meget betydelig flyttetilbøjelighed. Hertil kommer, at en stor del af de nuværende ulovlige sommerhusbeboere efterhånden vil komme til at opfylde betingelserne i planlovens § 41 ("pensionistreglen") - og dermed blive lovliggjort ved "tidens gang".

Samlet vurderes det i rapporten, at de ulovlige helårsbeboelser efter en overgangsperiode på fire år, d.v.s. til og med år 2002, vil omfatte "omkring 5.800 sommerhuse". En forudsætning for denne vurdering er bl.a., at tilkomsten af nye ulovlige helårsbeboelser er standset. Ved en overgangsperiode på ti år vil antallet af ulovligt helårsbeboede sommerhuse ifølge rapporten "nok være bragt ned til godt 2.000".

4. Lovforslagets indhold

Nærværende lovforslag er, sammen med lov nr. 1022 af 23. december 1998, regeringens samlede forslag til løsning af problemet med ulovlig helårsbeboelse i sommerhusområderne.

Lov nr. 1022 af 23. december 1998, hvorved de skærpede håndhævselsregler i planlovens § 51 a blev indført, har til formål at sætte en effektiv stopper for nye ulovlige bosættelser i sommerhusområderne. Loven omfatter de ulovlige helårsbeboelser, der etableres efter den 20. oktober 1998.

Hovedformålet med dette lovforslag er at afvikle de ulovlige helårsbeboelser, der er etableret før den 21. oktober 1998 og har været opretholdt uafbrudt siden.

Afviklingsordningen

Det er regeringens udgangspunkt for at foreslå en afviklingsordning for de før den 21. oktober 1998 etablerede ulovlige helårsbeboelser, at ordningen på den ene side sikrer en reel afvikling af beboelserne uden mulighed for, at disse udbygges i afviklingsperioden, og at ordningen på den anden side tager de fornødne menneskelige hensyn til de helårsbeboere, som måske i en længere årrække har boet i deres sommerhus uden reaktioner herpå fra kommunalbestyrelsen.

Med denne baggrund giver lovforslaget i en kortere periode kommunalbestyrelsen mulighed for at dispensere fra forbudet mod helårsbeboelse i forhold til ulovlige helårsbeboere, der er blevet registreret i CPR

før den 21. oktober 1998 og har boet i sommerhuset siden.

Efter forslaget kan den samlede afviklingsordning for den enkelte ulovlige helårsbeboer have en 10-årig tidshorisont.

Den foreslåede ordning indeholder en adgang for kommunalbestyrelsen til efter ansøgning at meddele personlige, tidsbegrænsede dispensationer til fortsat helårsbeboelse af indtil 5 års varighed samt - ligeledes efter ansøgning - at forlænge meddelte dispensationer til i alt højst 10 år.

Når regeringen foreslår, at der alene gives kommunalbestyrelsen mulighed for at meddele 5-årige dispensationer med senere mulighed for forlængelse i op til i alt 10 år, skyldes det, at en nyvalgt kommunalbestyrelse derved får lejlighed til at vurdere det enkelte sommerhusområdes udvikling som rekreativt område sammenholdt med kommunens "afviklingsdispensationspraksis" og de enkelte sager.

Lovforslaget indeholder tidsfrister for såvel sommerhusbeboerens indgivelse af ansøgning om dispensation/forlængelse til helårsbeboelse som kommunalbestyrelsens afgørelse i sagen.

Lovforslaget skal ses i forhold til, at planlovens § 40, stk. 2, alene bemyndiger kommunalbestyrelsen til i særlige tilfælde at dispensere fra forbudet mod helårsbeboelse. Det er forudsat, at administrativ praksis efter denne bestemmelse er meget restriktiv. Planlovens § 40, stk. 2, indeholder således ikke hjemmel til, at kommunalbestyrelsen kan afvikle ulovlig helårsbeboelse ved at meddele dispensationer.

Når ordningen foreslås som en dispensationsmulighed for kommunalbestyrelsen, skyldes det ikke mindst hensynet til de kommuner, som fuldt ud ønsker at bevare deres sommerhusområder som rekreative områder. Disse kommuner bør efter regeringens opfattelse ikke påtvinges en - om end midlertidig - lovløshed af et antal ulovlige helårsbeboelser, hvorved den hidtidige politik over for sommerhusområderne kan blive svækket.

Med lovforslaget ændres endvidere anvendelsesområdet for planlovens § 51 a, således at denne efter den 1. april 2000 ikke længere kun gælder i forhold til personer, hvis ulovlige helårsbeboelse i et sommerhus registreres i CPR efter den 20. oktober 1998. Når kommunalbestyrelsen senest den 31. marts 2000 (jf. lovforslagets § 1, nr. 2) ved meddelelse af "afviklingsdispensationer" endeligt har afgrænset den personkreds, der er omfattet af afviklingsordningen, vil reglerne i planlovens § 51 a finde anvendelse i forhold til alle andre ulovlige helårsbeboelser, der er registreret i CPR.

Den foreslåede afviklingsordning bygger som nævnt - i lighed med lov nr. 1022 af 23. december 1998 - på registreringer i CPR. Personer, som har boet helårs i sommerhus uden at være registreret i CPR (dækadresse-problematikken), er således ikke omfattet af ordningen. Baggrunden herfor er, at dækadresse-problematikken primært løses gennem administrationen af CPR-lovgivningen.

Hvis kommunalbestyrelsen - på anden måde end via oplysningerne i CPR - bliver opmærksom på, at et

sommerhus ulovligt benyttes til helårsbeboelse, er kommunalbestyrelsen fortsat forpligtet til at gå frem efter planlovens almindelige tilsyns- og håndhævelsesregler i § 51, jf. også den af Justitsministeriet udsendte vejledning af 8. marts 1994.

Efter cirkulære nr. 140 af 10. august 1998 om folkeregistrering har kommunen desuden pligt til at sørge for, at borgerne er registreret på den faktiske bopæl (opholdssted). Kommunen har således en handlepligt, hvis den får mistanke om en fejlregistrering. Hvorledes denne mistanke opstår er uden betydning. Også en anonym anmeldelse om fejlregistrering, f.eks. fra andre sommerhusejere i området, vil efter omstændighederne kunne give anledning for kommunen til at påbegynde en undersøgelse. Nægter en person selv at anmelde flytning, skal kommunen - under iagttagelse af forvaltningslovens regler - berigtige flytningen ved indberetning til CPR. Efter en sådan berigtigelse vil en ulovlig helårsbeboer være omfattet af reglerne i planlovens § 51 a.

"Lovovervågning"

Formålet med såvel den gældende lovgivning som nærværende lovforslag er at sikre, at de danske sommerhusområder forbliver de rekreative områder, de er planlagt til at være. Med baggrund heri - og for at sikre muligheden for løbende at følge udviklingen i helårsbeboelserne i sommerhuse, såvel for så vidt angår de lovlige som i forhold til afviklingen af de ulovlige - foreslår regeringen, at der etableres en overvågningsordning, der kan skabe et løbende, samlet overblik over helårsbeboelse i de danske sommerhusområder - også med henblik på at vurdere, om lovgivningen virker efter hensigten.

Den foreslåede overvågningsordning forpligter miljø- og energiministeren til at indsamle og bearbejde oplysninger om helårsbeboelsen samt videregive vurderinger heraf til Folketinget, jf. nærmere de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 2.

Forudsætningen for indførelse af en afviklingsordning som den, der er indeholdt i dette lovforslag, er, at reglerne i planloven - og kommunernes efterlevelse heraf - viser sig at have den tiltænkte effekt, således at der ikke etableres nye, ulovlige helårsbeboelser i afviklingsperioden. En løbende overvågning bør derfor omfatte den generelle udvikling for så vidt angår helårsbeboelse i sommerhusområderne - herunder effekten af lov nr. 1022 af 23. december 1998 og reglerne i nærværende lovforslag.

På den baggrund indeholder lovforslaget i § 1, nr. 2, en bestemmelse, der forpligter kommunerne til årligt at indsende oplysninger til miljø- og energiministeren om administrationen m.v. af dels de foreslåede regler om en afviklingsordning, dels de gældende regler i planlovens §§ 40-41, jf. §§ 51-51 a.

Der foreslås desuden en bestemmelse, der bemyndiger og forpligter miljø- og energiministeren til at fastsætte nærmere regler om kommunernes oplysningsforpligtelser.

Overvågningen forudsætter endvidere, jf. de specielle bemærkninger til § 1, nr. 2, at miljø- og energiministeren med mellemrum rapporterer resultaterne af overvågningen til Folketinget.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for staten

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for staten vil være knyttet til information om afviklingsordningen samt "lovovervågningen". Konsekvenserne vil være begrænsede og kan holdes inden for de eksisterende budgetmæssige rammer.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for kommuner og amtskommuner

Lovforslaget skønnes ikke at få væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne.

Lovforslaget vil medføre en lettelse i kommunernes håndhævelse af forbudet mod helårsbeboelse over for de tilbageværende ulovlige sommerhusbeboelser. Fra den 1. oktober 2000 vil håndhævelsen kunne/skulle ske i medfør af planlovens § 51 a.

For kommuner med mange ulovlige sommerhusbeboelser vil lovforslaget indebære behandling af ansøgninger om dispensation/forlængelse i to omgange, første gang i vinterhalvåret 1999/2000.

Desuden vil sommerhuskommunerne årligt skulle indsende oplysninger til miljø- og energiministeren om administrationen m.v. af de foreslåede regler om en afviklingsordning og de gældende regler i planlovens §§ 40-41, jf. §§ 51-51 a. Dette vil især få betydning for kommuner med mange ulovlige sommerhusbeboelser. Rækkevidden af denne opgave må afvente udarbejdelsen af bekendtgørelse herom.

En samlet afviklingsperiode på højst 10 år vil betyde, at kommunerne gradvist vil kunne indrette deres indtægts- og udgiftsniveau på den nye situation.

7. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget skønnes ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

8. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget gennemføres for i højere grad at fastholde de natur- og miljømæssige hensyn, der ligger til grund for planloven og den planlægningsmæssige opdeling af landet i byzoner, sommerhusområder og landzoner. Lovforslaget har således til formål at sikre, at de udlagte sommerhusområder fastholdes/genoprettes som rekreative områder og ikke udvikler sig til mere helårsbeboede områder.

En effektiv administration af lovforslagets bestemmelser vil medvirke til en væsentlig reduktion af antallet af ulovlige helårsbeboelser med det resultat, at de danske sommerhusområder genoprettes til/forbliver rekreative ferie- og fritidsområder som forudsat siden slutningen af 1930'erne.

9. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

10. Høring

Lovforslaget har i perioden 26. februar - 15. marts 1999 været sendt i høring til bl.a. følgende myndigheder, organisationer m.v.: Indenrigsministeriet, Justitsministeriet, Socialministeriet, By- og Boligministeriet, Skatteministeriet, Finansministeriet, Erhvervsministeriet, Naturklagenævnet, Kommunernes Landsforening, Amtsrådsforeningen i Danmark, Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, Feriehusudlejernes Brancheforening, Foreningen af Fastboende Sommerhusejere i Danmark og Advokatrådet.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Lovforslaget skønnes ikke at få væsentlige økonomiske konsekvenser. Vurderingen af eventuelle merudgifter for kommunerne som følge af lovovervågningsopgaven må afvente bekendtgørelsen herom.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Nej	Lovforslaget skønnes ikke at få væsentlige administrative konsekvenser.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Nej	Nej
Miljømæssige konsekvenser	Lovforslaget gennemføres for i højere grad at fastholde de natur- og miljøhensyn, der ligger til grund for planloven og opdelingen af landet i byzoner, sommerhusområder og landzoner.	Nej
Administrative konsekvenser for borgerne	Nej	Nej
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1.

Ved den foreslåede ændring ophæves § 2, stk. 2, i lov nr. 1022 af 23. december 1998. Ændringen træder i kraft den 1. april 2000, jf. lovforslagets § 2, stk. 2.

Efter § 2, stk. 2, i lov nr. 1022 af 23. december 1998 har kommunalbestyrelsen hidtil kun kunnet/skullet anvende reglerne i planlovens § 51 a i forhold til personer, som efter den 20. oktober 1998 registreres i CPR med - efter planlovens §§ 40-41 - ulovlig bopæl i et sommerhus.

Denne begrænsning foreslås ophævet med udgangen af vinterhalvåret 1999/2000, således at ændringen reelt får virkning fra vinterhalvåret 2000/01. Baggrunden herfor er, at der med lovforslaget én gang for alle gøres op med afviklings-problematikken, og at der i den forbindelse sker en helt præcis afgrænsning af den personkreds, der er omfattet af afviklingsordningen.

Ændringen indebærer, at kommunalbestyrelsen fra den 1. oktober 2000 vil være forpligtet til at anvende reglerne i planlovens § 51 a over for enhver, der ifølge CPR har bopæl i et sommerhus, og som ikke lovligt kan benytte sommerhuset til helårsbeboelse.

Fra den 1. oktober 2000 vil kommunalbestyrelsen med andre ord skulle meddele flyttepåbud - og om nødvendigt følge op med tvangsbøder og politianmeldelse - i alle sager om ulovlig helårsbeboelse registreret i CPR, herunder til personer

- som ikke rettidigt, d.v.s. senest den 30. september 1999, indgiver ansøgning til kommunalbestyrelsen om "afviklingsdispensation" til helårsbeboelse (jf. lovforslagets § 1, nr. 2),
- som får afslag på en rettidigt indgivet ansøgning om "afviklingsdispensation", eller
- hvis "afviklingsdispensation" er udløbet.

Eftersom de af kommunalbestyrelsen meddelte "afviklingsdispensationer" udløber senest den 31. marts 2009 (jf. lovforslagets § 1, nr. 2), vil udvidelsen af anvendelsesområdet for planlovens § 51 a i praksis fuldt ud få virkning i vinterhalvåret 2009/10.

Fra den 1. oktober 2009 vil en person, som ifølge CPR har bopæl i et sommerhus i vinterhalvåret, således kun kunne undgå at blive genstand for håndhævelsen efter planlovens § 51 a (flyttepåbud, politianmeldelse, tvangsbøder), hvis der til sommerhuset er knyttet en ret til helårsbeboelse (planlovens § 40, stk. 1), eller hvis den pågældende har en personlig dispensation eller ret til helårsbeboelse i sommerhuset (planlovens §§ 40, stk. 2, og 41). Dette vil gælde, uanset hvornår indflytningen i sommerhuset er sket.

Til nr. 2.

Bestemmelsen i § 3 indeholder en afviklingsordning for personer, som før den 21. oktober 1998 er blevet registreret i CPR med - efter planlovens §§ 40-41 - ulovlig bopæl i et sommerhus og har boet i sommerhuset siden.

Efter § 3, stk. 1, 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen midlertidigt dispensere fra forbudet i planlovens § 40

mod helårsbeboelse i sommerhuse. Dispensationsmuligheden gælder kun i forhold til personer, som fra før den 21. oktober 1998 har været registreret i CPR med bopæl i et sommerhus uden ret hertil efter reglerne i planlovens §§ 40-41. Bestemmelsen omfatter således ikke personer, som har boet i et sommerhus uden at være registreret i CPR på adressen (dækadresse-problematikken).

Afviklingsordningen gælder - i lighed med reglerne i planlovens kapitel 8 - kun for egentlige sommerhusområder.

Udtrykket "fra før den 21. oktober 1998" indebærer, at kun personer, der har opretholdt den ulovlige sommerhusbeboelse uafbrudt siden (senest) den 20. oktober 1998, vil kunne få en dispensation til helårsbeboelse.

Efter § 3, stk. 1, 2. pkt., skal en dispensation være tidsbegrænset, således at den udløber senest den 31. marts 2004.

§ 3, stk. 1, er udformet som en dispensationsmulighed for kommunalbestyrelsen til, for den enkelte ulovlige sommerhusbeboer, at fastsætte en frist for afvikling af den ulovlige beboelse inden for den tidshorisont, der er angivet i bestemmelsen.

Det forudsættes således, at kommunalbestyrelsen foretager en konkret vurdering af den enkelte sags omstændigheder og på baggrund heraf beslutter, om der skal meddeles en tidsbegrænset dispensation, og inden for hvilken frist helårsbeboelsen i givet fald kan opretholdes (dog længst til den 31. marts 2004).

Der er ikke knyttet nærmere betingelser til kommunalbestyrelsens anvendelse af dispensationsbeføjelsen i § 3, stk. 1 - ud over dem, der er angivet i bestemmelsen. Nogle kriterier vil dog være naturlige for kommunalbestyrelsen at inddrage i den konkrete vurdering af, om - og i givet fald i hvilken udstrækning - dispensation skal meddeles, f.eks.

- Hensynet til formålet med afviklingsordningen, hvorefter den ulovlige helårsbeboelse i sommerhuse reelt skal afvikles under iagttagelse af de nødvendige menneskelige hensyn; det betyder, at kommunalbestyrelsens grundlæggende vurdering skal være, at en dispensations varighed fastsættes på en sådan måde, at det klart signaleres over for sommerhusbeboeren, at der alene er tale om at fastsætte en frist for afvikling af den ulovlige helårsbeboelse, og at sommerhusbeboeren derfor lige så godt først som sidst kan begynde at søge efter en ny, lovlig bolig.
- Hensynet til de personer, der har købt sommerhusejendom i det pågældende sommerhusområde i tilid til, at området - som følge af ejendommenes anvendelse - ikke udvikler sig til et almindeligt parcelhuskvarter.
- Varigheden af den ulovlige helårsbeboelse; en person, som har boet ulovligt i sit sommerhus i en længere årrække, kan nok i højere grad end en person, som har boet i sit sommerhus siden september 1998, siges at have en berettiget forventning om en "afviklingsdispensation" af en vis varighed.
- Sommerhusets egnethed som helårsbolig.

Det fremgår af § 3, stk. 1, at kommunalbestyrelsen kan meddele *en person* dispensation til midlertidig helårsbeboelse. En "afviklingsdispensation" er således personlig. Dette indebærer, at der skal træffes en selvstændig afgørelse for hver person, som efter kommunalbestyrelsens konkrete skøn skal meddeles dispensation. Desuden skal hver af disse personer have en særskilt, skriftlig meddelelse herom. Dette gælder også hjemmehørende børn under 18 år, hvis ansøgning om dispensation dog vil kræve forældremyndighedssindehaverens medvirken.

Det forhold, at en "afviklingsdispensation" er personlig, har også betydning i en anden relation. En husstand, der i kraft af en "afviklingsdispensation" er blevet lovliggjort, kan således som udgangspunkt ikke udvides. Undtaget herfra er børn, som i løbet af dispensationsperioden fødes ind i husstanden.

Man kan derfor som udgangspunkt ikke lovligt flytte ind i en sommerhus-husstand, der er under afvikling - uanset hvilken relation til husstandens beboer(e) man har, jf. dog muligheden for "familie-genforeninger" i § 3, stk. 4, og bemærkningerne til denne bestemmelse. Eksempelvis vil en person, der gifter sig med en sommerhusbeboer under afvikling, ikke lovligt kunne etablere bopæl i det pågældende sommerhus. Baggrunden herfor skal findes i selve formålet med lovforslaget, nemlig at sikre en reel afvikling af de ulovlige helårsbeboelser. Ordningen tager ikke sigte på at udbygge helårsbeboelsen. Det forudsættes således, at sådanne sociale begivenheder fører til, at den samlede, nye husstand må træffe beslutning om at etablere sig under lovlige forhold et andet sted.

I modsætning til planlovens § 40, stk. 2, omfatter afviklingsordningen i § 3, stk. 1, både ejere og lejere.

Bestemmelsen i § 3, stk. 2, indeholder frister for henholdsvis sommerhusbeboerens indgivelse af ansøgning om en "afviklingsdispensation" efter § 3, stk. 1, og kommunalbestyrelsens afgørelse i sagen.

Efter § 3, stk. 2, 1. pkt., skal en ansøgning om dispensation indgives til kommunalbestyrelsen senest den 30. september 1999. Ansøgninger, der er kommunen i hænde efter denne dato, kan ikke behandles af kommunalbestyrelsen.

Efter § 3, stk. 2, 2. pkt., skal kommunalbestyrelsens afgørelse i en dispensations sag træffes senest den 31. marts 2000. Når denne dato er overskredet, er kommunalbestyrelsen ikke længere beføjet til at meddele dispensationer efter § 3, stk. 1, og skal derfor afvise de ansøgninger, der eventuelt måtte være tilbage. Over for de afviste ansøgere, som den 1. oktober 2000 fortsat måtte bo ulovligt i deres sommerhus, vil kommunalbestyrelsen skulle anvende reglerne i planlovens § 51 a, jf. bemærkningerne ovenfor til lovforslagets § 1, nr. 1.

Bestemmelsen indebærer således, at samtlige dispensationssager efter § 3, stk. 1, vil være afsluttet senest den 31. marts 2000. På dette tidspunkt vil kredsen af personer, der er omfattet af afviklingsordningen, derfor være endeligt afgrænset.

Kommunalbestyrelsen kan i henhold til § 3, stk. 3, 1. pkt., forlænge en "afviklingsdispensation" efter § 3, stk. 1, til senest den 31. marts 2009. Som det fremgår

F. t. l. vedr. planlægning

af bestemmelsen, vil kun personer med en "afviklingsdispensation" kunne få en forlængelse.

Efter § 3, stk. 3, 2. pkt., skal en ansøgning om forlængelse indgives til kommunalbestyrelsen senest et halvt år inden dispensationens udløb. Ansøgninger, der er kommunen i hænde efter dette tidspunkt, kan ikke behandles af kommunalbestyrelsen. F.eks. skal en ansøgning om forlængelse af en dispensation med udløb den 31. marts 2004 være kommunen i hænde senest den 30. september 2003 for at kunne tages under behandling af kommunalbestyrelsen.

Kommunalbestyrelsens afgørelse i en sag om forlængelse af en "afviklingsdispensation" kan efter § 3, stk. 3, 3. pkt., tidligst træffes et år inden dispensationens udløb. Inden dette tidspunkt - i fornævnte eksempel den 31. marts 2003 - er kommunalbestyrelsen således ikke beføjet til at træffe afgørelse om forlængelser.

Kommunerne har gennem CPR et fuldstændigt kendskab til den kreds af personer, som har mulighed for at få en "afviklingsdispensation", men det er op til kommunalbestyrelsen at afgøre, om en sådan bør meddeles. Bl.a. derfor er der ikke fastsat en pligt for kommunalbestyrelsen til på forhånd at orientere den personkreds, der efter forslaget har mulighed for at opnå en dispensation. I relation til sommerhusområder, hvor kommunalbestyrelsen finder, at "afviklingsdispensationer" kan komme på tale, bør kommunalbestyrelsen iværksætte en direkte orientering af de pågældende personer om mulighederne for at blive omfattet af afviklingsordningen. I den forbindelse bør kommunalbestyrelsen tillige oplyse om fristerne i § 3, stk. 2 og 3.

Efter § 3, stk. 4, omfatter en "afviklingsdispensation" tillige de medlemmer af indehaverens husstand, som før den 21. oktober 1998 har været registreret i CPR med bopæl i den pågældende bolig, samt børn, der er undergivet en af disse personers eller indehaverens forældremyndighed.

Bestemmelsen skal bl.a. sikre, at husstandsmedlemmer, der oprindeligt har tilhørt den personkreds, som afviklingsordningen tager sigte på, og som midlertidigt har været fraflyttet sommerhuset, kan flytte tilbage og bo i sommerhuset sammen med den øvrige del af husstanden. Bestemmelsen omfatter f.eks. et barn, som flytter tilbage til sine forældre efter et afsluttet efterskole- eller højskoleophold eller en person, som efter en samlivsophævelse flytter tilbage til sommerhuset for at genoptage samlivet med sin ægtefælle/kæreste.

Hvad angår et barn, som et af sommerhus-husstandsmedlemmer har forældremyndigheden over, kræves der ikke efter § 3, stk. 4, at barnet tidligere har boet i det pågældende sommerhus, d.v.s. ifølge CPR har haft bopæl i sommerhuset før den 21. oktober 1998. Efter det fyldte 18. år kan barnet fortsætte med at bo i sommerhuset sammen med den hidtidige forældremyndighedsindehaver, jf. herved § 3, stk. 5.

Det skal bemærkes, at § 3, stk. 4, ikke giver den, der flytter tilbage til sommerhuset, en egen dispensation til helårsbeboelse - men alene adgang til at bo sammen med den, der har en "afviklingsdispensation". Den,

der flytter tilbage, kan således kun bo lovligt i sommerhuset i kraft af "afviklingsdispensationen", så længe dispensationens indehaver bliver boende, jf. herved § 3, stk. 5.

Efter § 3, stk. 5, bortfalder en dispensation - forlængelse eller ej - ved fraflytning, uanset årsag. En dispensation vil ikke "vågne op" igen ved tilbageflytning.

Kommunalbestyrelsens afgørelser i en dispensationssag - d.v.s. om såvel dispensationer efter § 3, stk. 1, som forlængelser efter § 3, stk. 3 - er ifølge § 3, stk. 6, administrativt endelige. Dette svarer til, hvad der gælder for afgørelser efter den almindelige dispensationsbestemmelse i planlovens § 40, stk. 2.

Med den foreslåede bestemmelse i § 4 etableres en "lovovervågningsordning", som sikrer, at miljø- og energiministerens (Skov- og Naturstyrelsen) løbende kan følge udviklingen med hensyn til helårsbeboelse i de danske sommerhusområder og afrapportere oplysninger herom til Folketinget med vurderinger af, om lovgivningen virker efter hensigten.

Det er hensigten, at ministeren efter § 4, stk. 2, fastsætter regler, som skaber en forpligtelse for kommunalbestyrelsen til - første gang pr. 1. april 2000, sidste gang pr. 1. april 2009 - at afgive årlige tilsyn- og håndhævelsesberetninger til miljø- og energiministerens, jf. herved § 4, stk. 1. Beretningerne - der primært tilsigtes udformet som spørgeskemaer, der vil skulle udfyldes af kommunalbestyrelsen - vil bl.a. skulle redegøre for antallet af, udviklingen i og kommunalbestyrelsens foranstaltninger over for helårsbeboelserne i forhold til bl.a.:

- lov nr. 1022 af 23. december 1998 samt nærværende lovforslags afviklingsordning,
- administrativ praksis efter dispensationsbestemmelsen i planlovens § 40, stk. 2,
- "amnestiordningen" fra 1983 og
- ulovlige helårsbeboelser under dækadresser, som kommunalbestyrelsen er blevet bekendt med som følge af f.eks. anmeldelser eller undersøgelser af, i hvilket omfang sommerhusejerne ifølge CPR bor på en anden adresse i kommunen.

Det nærmere indhold af og formen for beretningerne vil blive fastlagt i en bekendtgørelse. Hovedbestanddelen vil være et indberetningsskema. Heri vil sommerhuskommunerne skulle angive antallet af ulovligt beboede sommerhuse ved hver periodes start samt reduktionen af dette antal i løbet af perioden. Hertil kommer oplysninger om det samlede antal lovlige helårsbeboelser med angivelse af hjemlen til beboelse.

Endvidere vil skemaet indeholde oplysninger om antallet af CPR-registrerede indflytninger (antal personer) på sommerhusadresser i perioden, heraf bl.a.:

- lovlige sommerhusbeboelser efter planlovens § 40, stk. 2 (dispensationer),
- lovlige sommerhusbeboelser efter planlovens § 41 ("pensionistreglen") og
- meddelte flyttepåbud efter planlovens § 51 a.

Disse oplysninger vil skulle ledsages af bl.a. grundelserne for de enkelte dispensationer, kommunalbestyrelsen måtte have givet.

Skemaet vil desuden skulle indeholde oplysninger om meddelte flyttepåbud, der er efterkommet rettidigt ved flytning henholdsvis til en anden kommune og indenfor kommunen samt oplysninger om antallet af indgivne politianmeldelser og pålagte tvangsbøder. Størrelsen af tvangsbøderne og af vedtagne/idømte bøder vil ligeledes skulle fremgå.

Det er således hensigten, at oplysningerne fra kommunerne løbende kan skabe grundlag for et samlet, landsdækkende overblik over udviklingen i helårsbeboelser - såvel lovlige som ulovlige.

I perioden 2000-2009 vil miljø- og energiministeren på baggrund af de kommunale indberetninger hvert år ved Folketingsårets begyndelse afgive en orientering til Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg om helårsbeboelsen i sommerhusområderne, såvel lovlige som ulovlige. Dette har også til formål at holde udvalget orienteret om fremdriften i afviklingen af de ulovlige helårsbeboelser. Orienteringen vil bl.a. indeholde:

- resultaterne af de kommunale indberetninger,
- oplysninger om politisager og domstolsafgørelser,
- oplysninger om tilsynssager mod kommunalbestyrelser,
- oplysninger om Naturklagenævnets behandling af *retlige spørgsmål* i relation til klagesager om helårsbeboelse i sommerhusområder og

- miljø- og energiministerens vurderinger på dette grundlag.

Endelig er det hensigten, at miljø- og energiministeren i Folketingssamlingen 2004/05 afgiver en redegørelse til Folketinget om forløbet af de første 5 år af afviklingsordningens virke - eventuelt også med udgangspunkt i en ny undersøgelse af samme karakter som den i januar 1999 publicerede AKF-undersøgelse.

Redegørelsen vil indeholde en vurdering af, hvorledes kommunalbestyrelserne har sikret, at "afviklingsdispensationerne" fører til en reel afvikling af de ulovlige helårsbeboelser - også i lyset af muligheden for at forlænge afviklingsperioden til senest den 31. marts 2009.

Ministeren vil også mere generelt vurdere, om der i lyset af praksis kan være behov for ændringer i lovgivningen for at sikre, at sommerhusområderne genoprettes til/forbliver de rekreative ferie- og fritidsområder, de er planlagt til at være.

Til § 2

Som det fremgår af bestemmelsen, træder § 1, nr. 2, i kraft den 1. juli 1999.

§1, nr. 1, hvorved § 2, stk. 2, i lov nr. 1022 af 23. december 1998 ophæves, træder først i kraft den 1. april 2000. Der henvises til bemærkningerne ovenfor til denne bestemmelse.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
§ 2	§ 1
Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. januar 1999.	I lov nr. 1022 af 23. december 1998 om ændring af lov om planlægning foretages følgende ændringer:
Stk. 2. Kommunalbestyrelsens forpligtelser efter § 51 a i lov om planlægning, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, gælder kun i forhold til personer, som efter lovforslagets fremsættelse bliver registreret i CPR med bopæl i en bolig i et sommerhusområde, som den pågældende ikke lovligt kan anvende til helårsbeboelse, jf. §§ 40-41 i lov om planlægning.	1. § 2, stk. 2, ophæves.
	2. Efter § 2 indsættes:
	“§ 3.
	Stk. 1. Kommunalbestyrelsen kan meddele dispensation fra forbudet mod anvendelse af en bolig i et sommerhusområde til helårsbeboelse, jf. § 40, stk. 1, i lov om planlægning, til en person, som fra før den 21. oktober 1998 har været registreret i CPR med bopæl i en sådan bolig, og som ikke i henhold til samme lovs §§ 40-41 lovligt har kunnet anvende boligen til helårsbeboelse. En dispensation skal være tidsbegrænset til senest den 31. marts 2004.
	Stk. 2. Ansøgning om dispensation efter stk. 1 indgives til kommunalbestyrelsen senest den 30. september 1999. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter stk. 1 skal træffes senest den 31. marts 2000.
	Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan forlænge en dispensation efter stk. 1 til senest den 31. marts 2009. Ansøgning om forlængelse indgives til kommunalbestyrelsen senest et halvt år inden dispensationens udløb. Kommunalbestyrelsens afgørelse efter 1. pkt. kan tidligst træffes et år inden dispensationens udløb.
	Stk. 4. En dispensation efter stk. 1 eller 3 omfatter tillige de medlemmer af indehaverens husstand, som før den 21. oktober 1998 har været registreret i CPR med bopæl i den pågældende bolig, samt børn, der er undergivet en af disse personers eller indehaverens forældremyndighed.

Stk. 5. En dispensation efter stk. 1 eller 3 bortfalder ved fraflytning.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter stk. 1 og 3 kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 4.

Stk. 1. Kommunalbestyrelsen indsender årligt oplysninger til miljø- og energiministeren om administrationen m.v. af reglerne i §§ 40-41, jf. §§ 51-51 a i lov om planlægning og § 3.

Stk. 2. Miljø- og energiministeren fastsætter nærmere regler om kommunalbestyrelsens forpligtelser efter stk. 1.”

Til lovforslag nr. L 204. Skriftlig fremsættelse (24. marts 1999)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg tillader mig herved for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om planlægning (Afvikling af de før den 21. oktober 1998 etablerede ulovlige helårsbeboelser i boliger i sommerhusområder)

(Lovforslag nr. L 204).

Efter den gældende planlovgivning er Danmark delt op i byzoner, sommerhusområder og landzoner. Denne opdeling har til formål at sikre en planmæssig og økonomisk forsvarlig udbygning af byerne samt en beskyttelse af landskabet i det åbne land. Den bymæssige udvikling skal finde sted i byzonerne og derved skabe grundlag for en hensigtsmæssig forsyning med offentlig og privat service, tekniske forsyningsanlæg m.v. Zoneopdelingen skal desuden medvirke til at bevare de rekreative og landskabelige værdier.

Sommerhusområderne er planlagt til rekreative og fritidsmæssige formål.

I mere end et halvt århundrede har der været regler nogenlunde som de nuværende for anvendelsen af de boliger, der er beliggende i sommerhusområder. Det har således altid ligget fast, at sommerhuse ikke må anvendes til helårsbeboelse; sommerhuse må kun benyttes i sommerhalvåret og i begrænset omfang i vinterhalvåret.

Ved at fastholde sommerhusområderne som rekreative områder sikres det også, at der ikke opstår et uhensigtsmæssigt pres for at udlægge nye sommerhusområder i landskabeligt værdifulde områder, især ved de ubebyggede kyststrækninger.

Ved lov nr. 1022 af 23. december 1998 blev håndhævsereglerne i planlovens § 51 a indført. Reglerne trådte i kraft den 1. januar 1999 og er et supplement til de generelle, fortsat gældende tilsynsregler i planlovens § 51.

Formålet med reglerne i planlovens § 51 a er at effektivisere kommunernes håndhævelse af

forbudet mod helårsbeboelse i sommerhuse, således at der sættes en effektiv stopper for nye ulovlige bosættelser i sommerhusområderne. Reglerne går i korte træk ud på, at kommunerne skal påbyde enhver, som efter den 20. oktober 1998 etablerer ulovlig bopæl i et sommerhus, at fraflytte sommerhuset og inden 14 dage dokumentere, at fraflytningen er sket. Efterkommes flyttepåbudet ikke rettidigt, skal kommunalbestyrelsen indgive politianmeldelse og pålægge borgeren administrative tvangsbøder.

De hidtidige erfaringer med administrationen af de nye håndhævseregler i planlovens § 51 a tyder på, at reglerne virker efter hensigten, idet tilkomsten af nye ulovlige helårsbeboelser i sommerhusområderne generelt er blevet bremset.

Nærværende lovforslag udgør, sammen med lov nr. 1022 af 23. december 1998, regeringens samlede forslag til løsning af problemet med ulovlig helårsbeboelse i sommerhusområderne.

Lov nr. 1022 af 23. december 1998 har som nævnt til formål at sætte en effektiv stopper for de ulovlige helårsbeboelser, der etableres *efter* den 20. oktober 1998. Hovedformålet med dette lovforslag er at afvikle de ulovlige helårsbeboelser, der er etableret *før* den 21. oktober 1998 og har været opretholdt uafbrudt siden.

Regeringens forslag til en afviklingsordning er baseret på to grundlæggende hensyn: på den ene side skal der sikres en reel afvikling af helårsbeboelserne uden mulighed for, at beboelserne udbygges i afviklingsperioden; på den anden side skal der tages de fornødne menneskelige hensyn til de helårsbeboere, som måske i en længere årrække har boet i deres sommerhus uden reaktioner herpå fra kommunalbestyrelsen.

Med denne baggrund giver lovforslaget i en kortere periode kommunalbestyrelsen mulighed for at dispensere fra forbudet mod helårsbeboelse i forhold til personer, der har etableret ulovlig bopæl i et sommerhus før den 21. oktober 1998

og har boet i sommerhuset siden. Efter den foreslåede ordning kan kommunalbestyrelsen efter ansøgning meddele personlige, tidsbegrænsede dispensationer til fortsat helårsbeboelse af indtil 5 års varighed og - ligeledes efter ansøgning - forlænge meddelte dispensationer til i alt 10 år.

Som hovedregel vil det ikke være lovligt at flytte ind i en sommerhus-husstand, der er under afvikling. Dog indeholder lovforslaget en mulighed for "familie-genforeninger".

Både den gældende lovgivning og dette lovforslag skal sikre, at de danske sommerhusområder forbliver de rekreative områder, de er planlagt til at være. Regeringen foreslår derfor, at der etableres en "lovovervågningsordning", der kan skabe et løbende, samlet overblik over udviklingen med hensyn til helårsbeboelse i de danske sommerhusområder - såvel lovlig som ulovlig.

Derved skabes også grundlag for at vurdere, om lovgivningen virker efter hensigten.

Den foreslåede "lovovervågningsordning" forpligter kommunerne til årligt at indsende oplysninger til miljø- og energiministeren om administrationen m.v. af dels dette lovforslags regler om en afviklingsordning, dels de gældende regler i planloven om anvendelse af sommerhuse.

Der foreslås desuden en bestemmelse, der bebyrder og forpligter miljø- og energiministeren til at fastsætte nærmere regler om kommunernes oplysningsforpligtelser. Ministeren forpligtes endvidere til at indsamle og bearbejde kommunernes oplysninger og videregive vurderinger heraf til Folketinget.

Idet jeg i øvrigt kan henvise til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, skal jeg anbefale Folketingets velvillige behandling af forslaget.